

[Udenrigsministeren.]

derom — vi har jo drøftet dette Spørgsmaal ret indgaaende, dengang den paagældende Overenskomst var til Behandling her i Tinget —, at det er egentlig ørkesløst at drøfte, om der havde været mindre Tab, hvis vi havde kunnet slutte Overenskomsten til 1. Januar, thi det er en Kendsgerning, at den 1. Januar forelaa der overhovedet ingen Mulighed for at bevæge Tyskerne til en Overenskomst, der var antagelig og gennemførlig i Danmark. Først hen i Januar Maaned forelaa der en saadan Stilling fra tysk Side, at det overhovedet var muligt at slutte en Overenskomst.

Det ærede Medlem, der er Ordfører for Det konservative Folkeparti, bad os undersøge og overveje — jeg tror, det var rettet til mig —, om det bestaaende Valutasytem i det lange Løb var et ønskeligt System. Dertil kan jeg svare: Det er det ikke, det tror jeg, jeg har sagt adskillige Gange, men jeg maa dertil føje, at det er foreløbig et nødvendigt System, og hvor lang Tid der vil gaa, før denne Nødvendighed hører op, tror jeg ikke det i Øjeblikket er muligt at afgøre.

Det ærede Medlem havde en Følelse af — og det faldt ogsaa i nogen Grad sammen med Tankegangen hos den ærede Ordfører for Partiet Venstre, skønt de to Partier jo har taget forskellig Stilling til hele Valutasytemets Gennemførelse nu —, at de fremmede Lande egentlig nu spillede bedre paa dette System end vi selv, og henviste dertil til Forhandlingerne med Tyskland og England. Jeg kan svare dertil, at jeg ser intet i de foreliggende Erfaringer, der bekræfter denne Opfattelse. Vi er i mange Henseender ikke let stillet i vor Handelspolitik, af den gode Grund, at vort Marked er snævert begrænset, i alt væsentligt for vore vigtigste Varer begrænset til to Lande, Tyskland og England, begge økonomisk meget stærke Lande. Deri ligger Vanskeligheden for hele vort Handelsforhold, og jeg kender ikke noget System, der kunde fjerne disse Vanskeligheder, efter at disse to Lande er slaaet ind paa Afspærringspolitikken. Men jeg kan dog roligt sige, at medens vi stod ganske overordentlig svagt over for disse Lande, før det nuværende System blev indført, er det lykkedes at føre baade vore Forhandlinger og hele vor Politik og hele vor økonomiske Virksomhed over for de to Lande igennem efter dets Indførelse med meget gunstigere Resultater end dem, der opnaaedes i Tiden forud derfor. (*Christmas Møller:* Hvor maa I takke Madsen-Mygdal). Ja, og det ærede

Medlem og forskellige andre, der har medvirket til denne forstandige Beslutning. Det lykkedes virkelig paa Grundlag af dette System at gennemføre en lang stærkere Stilling for os i alle Forhandlingerne, end vi ellers havde haft. Det lykkedes derigennem at opnaa en meget, meget væsentlig Forbedring af vore Eksportpriser, en Fremgang, som har dannet Grundlaget for, at dansk Økonomi overhovedet har kunnet hævdes i denne Tid. Det lykkedes i det hele at føre vore forskelligartede Erhverv frem, medens de under Indtryk af og som Følge af Afspærringspolitikken var i Tilbagegang, dengang dette System sattes i Virksomhed.

Det ærede Medlem sagde, at Fremtiden var vedblivende usikker, og deri har det ærede Medlem fuldkommen Ret. Fremtiden er for vor Økonomi usikker, men dette medfører ikke, at vi kan kaste et System bort, der har skabt større Sikkerhed, end der bestod før, og skabt bedre Betingelser ogsaa for den kommende Tid, end vi vilde have haft uden dette System.

Det ærede Medlem opfordrede imidlertid til at overveje, hvad man kunde sætte i Stedet, og en saadan Overvejelse skal jeg for min Del ikke have noget som helst imod. Det vilde glæde mig, om det ærede Medlem vilde kunne yde sit Bidrag dertil. Det ærede Medlem paakaldte selv Bidrag fra den ærede Ordfører for Partiet Venstre i saa Henseende, og hvis de to ærede Medlemmer vilde lægge deres gode Kræfter sammen og prøve paa at finde noget, der var bedre, og komme til os andre med det, vilde vi være dem særdeles taknemmelige derfor. Der er imidlertid udfoldet adskillige Anstrengelser i saa Henseende, baade fra de ærede Medlemmers Side, fra Erhvervsrepræsentanters Side og fra mange andre paa forskellig Vis interesserede i de forløbne Aar, uden at Anstrengelserne er lykkedes. Jeg er bange for, at saa længe de Vilkaar, hvorunder vi arbejder, er som nu, vil al den Opfindsomhed, det danske Folk raader over, ikke kunne forslaa til at skabe et væsentligt anderledes System, der kan have lige saa nyttig en Virksomhed; men i det Øjeblik Vilkaarene ændres, maa naturligvis Systemet ogsaa ændres efter eventuelle nye Forhold.

Det ærede Medlem gjorde nogle Bemærkninger om vor udenrigspolitiske Stilling og rejste dertil det Ønske, at man fra Regeringens Side skulde søge at klare for Befolkningen vore Forpligtelser i Forholdet til andre Lande — jeg forstaar i